

Vaďovské novinky

Noviny obce Vaďovce * ročník VIII.

1/2014

Dobrý deň milí spoluobčania,

dostalo sa Vám do rúk ďalšie číslo Vaďovských noviniek, v ktorom Vám prinášame pohľad na udalosti prvého polroka roku 2014. Bol to čas naplnený prácou, radostami, ale i smútkom. Každý z nás ho prežil po svojom, ale čo je dôležité, prežili sme ho spolu – ako občania obce Vaďovce.

Zarmútilo nás, že v prvom polroku zomrelo až osem našich spoluobčanov, čo v porovnaní s minulými rokmi je dvojnásobok.

V tomto polroku sme veľkú časť našej práce venovali realizácii nového verejného osvetlenia v obci. Som veľmi rada, že sa práce podarilo aj ukončiť a podľa reakcií Vás – občanov obce, možno povedať, že je to ďalšia dobrá vec, ktorá prispieje k zlepšeniu nášho života. Celková cena realizovaného dieľa je 101 720 eur/ 3 064 417 Sk/, spoluúčasť našej obce je 5086 eur /153 220 Sk/, dotácia predstavuje čiastku 96 634 eur/2 911 196 Sk/. Ako zaujímavosť uvádzam fakt, že na realizáciu sa použilo cca 6 km kábľa. Som presvedčená, že verejné osvetlenie nám bude slúžiť bez problémov ďalšie desiatky rokov.

Mám radosť i z orlice, ktorá bola inštalovaná v priestoroch pri obecnej úrade. Je to sponzorský dar a verím, že orlica, ako symbol našej obce bude nás chrániť svojimi rozprestretými krídlami.

Vážení spoluobčania, prajem Vám ničím nerušené čítanie nového čísla Vaďovských noviniek.

Alžbeta Tuková, starostka obce

Z rokovania obecného zastupiteľstva

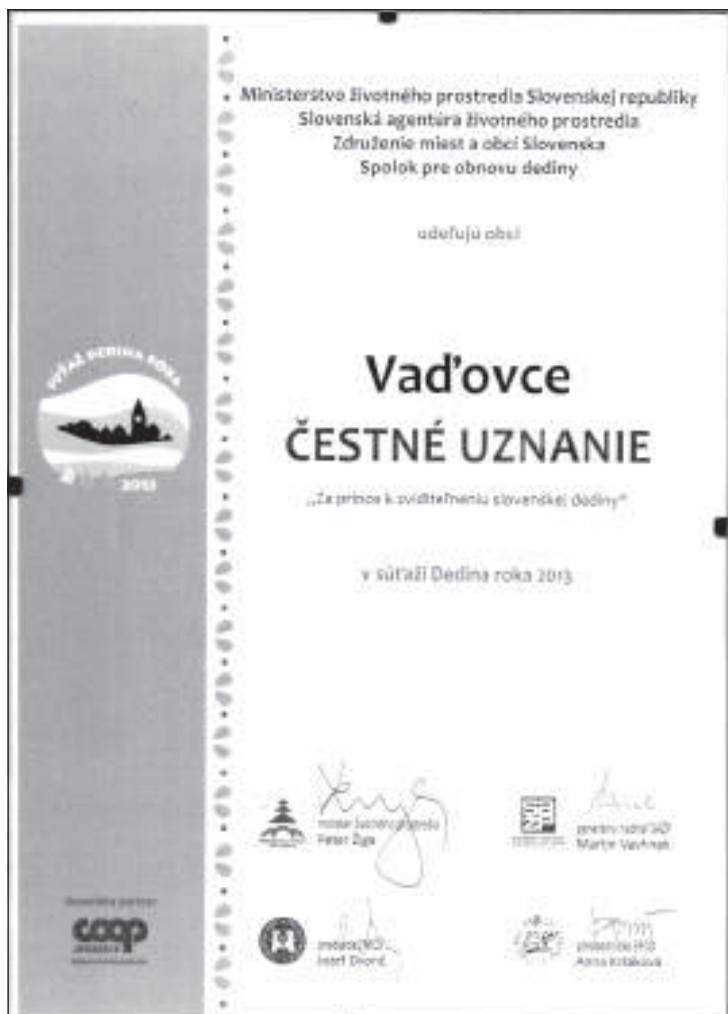
Obecné zastupiteľstvo sa v priebehu prvého polroka zišlo dva krát:

Dňa 17.4.2014 bolo prerokované:

- Nájomná zmluva s PD Podolie – nájom pozemkov v extraviláne vo vlastníctve obce
- Programový rozpočet obce
- Hlavná kontrolórka obce predložila poslancom OZ správu o stavoch financií obce k 31.12.2013. Skonštatovala, že obec má splatené všetky pohľadávky a dlhy. Napriek veľkým investičným akciám, ktoré obec realizovala, obec nie je v debete, obec môže disponovať s finančnými prostriedkami vo výške 41 422,73 eur.
- odpustenie poplatku za sálu KD pri poriadaní plesu MŠ a ZŠ.
- odstránenie objektu bývalého bufetu v priestoroch futbalového ihriska
- schválenie predĺženia platnosti zmluvy o prenájme pozemkov na výkon práva poľovníctva vo vlastníctve obce Vaďovce v uznanom poľovnom revíri Stará Myjava

Dňa 23.6.2014 bolo prerokované:

- záverečný účet obce za rok 2013
- správa o kontrolách hospodárenia obce za rok 2013
- schválená bola dotácia na športovú činnosť dvoch detí v Centre voľného času v Starej Turej
- plat starostky obce
- bola stanovená výška poplatku za komerčný inzerát vo Vaďovských novinkách /20 eur/
- bol schválený príspevok na slávnosti bratstva Slovákov a Čechov na Javorine vo výške 30 eur
- schválilo sa podanie žiadosti o dotáciu z Environmentálneho fondu Sr – modernizácia budovy MĽK a Fitnesscentra
- obecné zastupiteľstvo vzalo na vedomie, že obec Vaďovce získala v súťaži Dedina roka 2013 čestné uznanie „Za prínos k zviditeľneniu slovenskej dediny“
- schválenie predĺženia platnosti zmluvy o prenájme pozemkov na výkon práva poľovníctva vo vlastníctve obce Vaďovce pre poľovnícke združenie Vaďovce
- odsúhlasila sa oprava odkvapového systému na budove školy, nakoľko súčasný systém je v havarijnom stave

Vaďovský oltár z procesie Božieho tela.

ORLICA AKO SYMBOL V ERBE OBCE VAĐOVCE

Orol sa už v staroveku dostal do sveta symbolov. V antike bol symbolom sily a víťazstva a bol znázornený na koruhvách rímskych légii. Antické knihy o zvieratách mu pripisovali schopnosť dívať sa do slnka bez žmurknutia a lietať v nebeských sférach neprístupných človeku, bol symbolom najvyššieho boha Jupitera. Aj v starej Číne bol orol symbolom sily a vôle. Orol má svoju symboliku aj v

kresťanstve. Je znakom Jána Evanjelistu a je jednou z apokalyptických bytostí /Apokalypsa 3,9/. Orlí let vo veľkých výškach sa často chápe ako symbol Kristovho nanebovstúpenia.

V stredoveku sa hneď od vzniku erbov stal orol veľmi frekventovaným heraldickým znamením, v európskej heraldike bol popri levovi najčastejším erbovým zvieratkom.

Orol s jednou hlavou sa v heraldike zvykne nazývať aj orlica a podobne ako dvojhlavý orol má v heraldike bohaté zastúpenie. Orla a orlicu nenachádzame len v panovníckych erboch alebo v štátnych znakoch, ale i v mestskej a rodovej heraldike.

Pôvod historických symbolov mnohých obcí je možno pomerne ľahko objasniť. Často totiž znázorňujú to, čo s obcou nejakým spôsobom súvisí. Napr. pri poľnohospodárskych motívoch je zrejme, že symbol chce upozorniť na pracovné zameranie väčšiny obyvateľstva obce. Veľmi časté sú symboly s cirkevnou tematikou, ktoré obsahujú znak alebo podobu patróna farského kostola. Z histórie vieme, že kostol vo Vaďovciach prešiel určitým stavebným a historickým vývojom a došlo aj k zmene patróna kostola. Pôvodne tu stál kostolík – kaplnka, ktorú dal v roku 1424 na žiadosť čachtického farára Gabriela a zástupcov z Kostolného, Vaďoviec a Starej Turej, vystavať Ctibor zo Ctiboríc. Kaplnka sa stala fíliou, ktorá patrila kostolu sv. Ladislava v Čachticiach a zasvätili ju sv. Svoradovi a Benediktovi. Táto dvojica svätcov bola v ranom stredoveku v Uhorsku veľmi uctievaná a v roku 1083 ju pápež Gregor VII. dokonca menoval za patrónov celej krajiny. Pre územie Slovenska boli svätci zvlášť významní, pretože podľa tradície pustovník sv. Benedikta a tiež aj sv. Svorada bola na Skalke pri Trenčíne. Sv. Benedikta, o ktorom sa niektorí historici domnievajú, že pochádza zo Slovenska, pripravili o život neďaleko pustovne zbojníci, keď ho hodili zviazaného do Váhu. Podľa legendy jeho telo nemohli dlho nájsť, až naň upozornil orol. Legenda hovorí: „...prišli k nemu zbojníci a v nádeji, že uňho nájdu mnoho peňazí, odvedli ho nad riekou Váh, tam ho zviazali a hodili do vody. Ľudia dlho hľadali jeho telo, ale nemohli ho nájsť. Zbadali, že orol cez celý rok sedával na brehu Váhu a čosi pozoroval. To bol znak, že na tomto mieste treba hľadať telo. Istý muž sa teda ponoril do vody a nešiel Benediktovo telo. Bolo neporušené, akoby iba nedávno zomrel.“

Aj z tohto dôvodu sa stal orol jedným zo znakov sv. Benedikta. A toto je možná súvislosť medzi kostolíkom, teda aj

Vaďovcami a ich obecným symbolom – orlicou. Upozorňujeme však, že sa jedná len o možnosť viac – menej hypotetickú, pretože priamy dôkaz, ktorý by túto úvahu potvrdzoval, neexistuje.

V súvislosti s rozšírením orla a orlice v rodových erboch môžeme uvažovať aj o ďalšej možnosti ako sa stala orlica vaďovským symbolom. Orla vo svojom erbe mal aj šľachtický rod Országhovcov, ktorému patrilo čachtické panstvo, teda aj obec Vaďovce v rokoch 1436 – 1567.

Erb obce Vaďovce je zaujímavý i svojou farebnosťou. V komunálnej heraldike je málo príkladov, aby farba štítu zohrala takú dôležitú úlohu, ako je to v prípade Vaďoviec. So súhlasom obce je totiž štít čierny, hoci táto farba sa dáva na štít len zriedkavo. Má to však svoje opodstatnenie, ktoré pramení v histórii obce. Je známe, že vo Vaďovciach sa obyvatelia v minulosti zaoberali výrobou dreveného dechtu – kolomaže, ktorú vtedy nazývali smola. Vaďovčania tento výťažok získavaný karbonizáciou uhlia, chodili predávať „do sveta“, pričom im prischla prezývka „Smolári“, ktorá sa používa doposiaľ.

S čiernou surovinou sa spája aj dávnejšia história Vaďoviec. Matej Bel vo svojich Notíciách spomína ťažbu uhlia v obci v 18. storočí, a so striedavými úspechmi sa dolovanie uhlia uskutočňovalo v chotári Vaďoviec až do konca 19. storočia. Je teda celkom správne a historicky opodstatnené, že plocha štítu je čierna.

Štít na prsiach orlice je farby križiackych rádov – teda červený. Kombináciou farieb vznikol mimoriadne pôsobivý erb, na ktorom majú zásluhu aj občania obce, pretože si zvolili netradičné zafarbenie plochy štítu, ktoré korešponduje s históriou Vaďoviec.

Erb, ktorý má tvar neskorogotického štítu v roku 2002 navrhol PhDr. Jozef Karlík a výtvarne spracoval Miroslav Ďurža

Zo života školy

14.6. 2014 - Family park v Rakúsku

Na školský výlet do zábavného parku v Rakúsku sa deti tešili takmer celý školský rok. Boli sme milo prekvapení množstvom atrakcií, ktoré na nás tam čakali. Vyšantili sa nielen deti, ale aj my - dospeláci. Prežili sme pekný sobotný deň.

Čo ukrýva zvonica vo Vaďovciach

Zvonicu vo Vaďovciach pozná každý. Málokto ale vie, že je v letnom období aj úkrytom netopierov veľkých (Myotis myotis). Ide o letnú kolóniu samičiek, ktoré tú rodia a vychovávajú svoje mláďatá. Podkrovie zvonice využívajú len niekoľko mesiacov v roku a to od mája do augusta. Poskytuje im tmu, cez deň teplo a okrem toho ich chráni pred predátormi, ale aj vyrušovaním človekom. Každá samička má spravidla jedno mláďa. Kým sú malé, ukrývajú sa pod krídlami matiek, ktoré ich koja mliekom. Keď trochu vyrastú, ostávajú na noc v úkryte a neskôr už aj oni vyletujú na noc loviť hmyz ako ich matky. Získavajú tak prvé skúsenosti o miestach s dostatkom hmyzu a vodou, oboznamujú sa s ďalšími úkrytmi, ale aj miestami, kde budú musieť potom prezimovať, spravidla v jaskyniach či opustených štôlniach a pivniciach. V tomto roku sme na konci júna napočítali pri

vidla jedno mláďa. Kým sú malé, ukrývajú sa pod krídlami matiek, ktoré ich koja mliekom. Keď trochu vyrastú, ostávajú na noc v úkryte a neskôr už aj oni vyletujú na noc loviť hmyz ako ich matky. Získavajú tak prvé skúsenosti o miestach s dostatkom hmyzu a vodou, oboznamujú sa s ďalšími úkrytmi, ale aj miestami, kde budú musieť potom prezimovať, spravidla v jaskyniach či opustených štôlniach a pivniciach. V tomto roku sme na konci júna napočítali pri

vyletovaní vyše 940 netopierov. Z toho vieme, že sa tento rok vo zvonici narodilo takmer 500 mláďat. Pre človeka sú netopiere užitočné hlavne konzumáciou veľkého množstva nočného hmyzu, na ktorého likvidáciu by sa inak museli použiť chemické prípravky. Všetky netopiere sú na Slovensku chránené zákonom. Takýchto veľkých letných kolónií už ostalo na západnom Slovensku len niekoľko. V okolí celých Malých Karpát je toto najväčšia kolónia netopierov veľkých a aj preto si zaslúži našu pozornosť a ochranu.

Blanka Lehotská, Roman Lehotský
ZO SZOPK Miniopiterus, Bratislava
 foto: Roman Lehotský

Zo života školy

2.6. 2014 – MDD – DEŇ BEZ AKTOVIEK

Medzinárodný deň detí detičky MŠ a žiaci ZŠ oslávili hrami a súťažami na školskom dvore. Pretekali a súťažili v disciplínach primeraných veku a zručnostiam. Najdôležitejší bol veselý smiech a dobrá nálada.

20.6. 2014 - Deň rodiny

Učenie dobehlo takmer do cieľa, v škole a v škôlke nastali voľnejšie dni. Nastal čas, kedy sa stretnú rodiny a školy (MŠ, ZŠ) aby sa zabavili, pochutili si na opekaných špekáčkach a prehodili zopár vreých slov. O dobrú náladu sa postaral ŠAŠO, ktorý zapojil do svojich čísel všetky vekové kategórie. Nechýbal „skákací hrad“, trampolína a koníky.

Život v materskej škole v školskom roku 2013/2014

Ako každoročne odlet lastovičiek, tak sfarbené listy na stroch nám hlásia prichádzajúcu jeseň a s ňou začiatok ďalšieho školského roka.

„Bude veselý? Bude plný prekvapení?“ pýtalo sa 2. septembra 21 detí.

Posúďte sami. Pani učiteľky materskej školy a základnej školy spolu s rodičmi pripravili akcie rôznorodé, zaujímavé a veselé.

Púšťanie šarkanov, tvorenie z tekvic, návšteva v ZOS v Starej Turej, divadlo v škole, besedy so zaujímavými ľuďmi, kultúrne programy, reprezentácia materskej školy na olympiáde v Starej Turej, rozlúčka s predškolákmi a veľa ďalších drobných akcií.

Niekoľko fotografií z akcií sa dostáva aj k Vám, prostredníctvom týchto novín a viac si ich budete môcť pozrieť od septembra na webovej stránke obce. **Riad.MŠ Lívia Čerešňová**

Veselý karneval mali aj dospeláci. Písmenková a číselková kráľovná, Pipi dlhá punčocha, zväzáčka, čierna vrana a babka bylinkárka.

Tvorenie z tekvic „Pán svetlonos“

Absolventi materskej školy.

Mikuláš v materskej škole

Olympiáda v Starej Turej

14.6. 2014 - Výlet do family parku v Rakúsku

Spoločenská kronika

Narodili sa:

Viktória Hudecová číslo domu 28, Nela Kachlíková číslo domu 3, Sofia Mižalková číslo domu 94, Jakub Ján Pongráč číslo domu 39

Prihlásili sa k trvalému pobytu:

Ing. Jaroslav Holota číslo domu 232, Ľubica Holotová číslo domu 232, Matúš Holota číslo domu 232, Natália Moravcová číslo domu 265, Dominika Moravcová číslo domu 265, Sabina Moravcová číslo domu 265, Stanislav Moravec číslo domu 265, Kristián Moravec číslo domu 265, Tibor Krumník číslo domu 269, Emil Krumník číslo domu 269, Andrej Benian číslo domu 91, Martin Dobrota číslo domu 6, Miroslava Gulánová číslo domu 6, Jana Škodová číslo domu 128, Janka Škodová číslo domu 128, Peter Škoda číslo domu 128, Laura Mozolová číslo domu 128, Matej Faltejsek číslo domu 299

Vítajte medzi nami!

Odhlásili sa z trvalého pobytu:

Ludovít Fabian číslo domu 25, Ivana Chynoranská číslo domu 40, Patrik Macúch číslo domu 40, Dominik Macúch číslo domu 40, Jana Bartová číslo domu 270, Marián Barta číslo domu 270, Veronika Červeňanová číslo domu 255

Uzavreli manželstvo:

Veronika Maszticsová a Martin Červeňan
Lenka Šimovičová a Zoltán Csanda
Kristína Chutniaková a Milan Kanálik

Veľa šťastia v novom živote!

Zomreli:

Ján Tuka číslo domu 16, Šimon Naď číslo domu 74, Anežka Maňáková číslo domu 31, Miloslav Hletko číslo domu 161, Bohumil Držík číslo domu 279, Jozef Dočolomanský číslo domu 82, Emília Zámeková číslo domu 136, Cyril Maňák číslo domu 31

Čeť ich pamiatke!

Smútočná spomienka

„Čas plynie a nevráti, čo vzal, zostali len spomienky a žiaľ.“

Dňa 24. apríla 2014 uplynulo dlhých 10 rokov odvtedy, čo nás opustila milovaná matka a babička Emília Šturcová z Vaďoviec.

S úctou a láskou spomínajú syn Miloš a dcéry Jarmila a Viera s rodinami.

Vaďovské novinky - vydáva: Obecný úrad Vaďovce. Adresa redakcie: Obecný úrad Vaďovce, č. tel.: (032) 7790 223, E-mail: vadovce@stonline.sk. Tlač a zalomenie Tlačiarne J+K Nemšová, tel.: 032/6598226, e-mail: jak@nexta.sk. Za vecnú správnosť príspevkov zodpovedajú autori. Registrácia: EV 3220/09, zo dňa 20.3.2009. © J+K

Slávnostná procesia v uliciach Vaďoviec

V nedeľu 22. júna sa v popoludňajších hodinách uskutočnila vo Vaďovciach slávnostná procesia, ktorou katolícki veriaci prejavujú úctu Kristovi prítomnému v Eucharistii. Podľa vzoru starozákonného sviatku stánkov boli pripravené štyri stánky – oltáre, kde sa procesia zastavila, aby sme prosili o požehnanie pre všetkých obyvateľov Vaďoviec i celej farnosti. Prvý stánok bol symbolicky pripravený veriacimi z Hrachovišťa ako strom života, druhý bol venovaný sv. Michalovi Archanjelovi – patrónovi komunity vo Vaďovciach a v Krajnom, tretí pripravilo spoločenstvo z Kostolného k úcte Ježišovho Srdca a posledné zastavenie bolo pri obecnom úrade, pri oltári Sedembolestnej Matky Božej. Na pozadí vypletenej košiny bolo okolo plastiky Božej Matky umiestnených sedem mečov, ktoré pripomínajú

sedem materských bolestí, ktoré Mária ako Matka prežila, a ktorými je blízka každej matke milujúcej svoje deti. Milým obohatením bolo aj zrenovovanie dvoch zástav, na ktorých boli uchované pôvodné maľby.

Táto procesia sa konala vo Vaďovciach po desaťročiach – posledná bola zrejme niekedy po druhej svetovej vojne alebo ešte pred ňou. Politické režimy odporujúce viere takéto verejné slávenie zakazovali, a preto sa napríklad počas fašizmu i komunizmu neslávalo. Ďakujeme všetkým ľuďom dobrej vôle, katolíkom i nekatolíkom, veriacim i neveriacim, dospelým i deťom, že nám umožnili dôstojný priebeh procesie.

Po skončení procesie slávnosť pokračovala vo farskej záhrade pohostením, spevom a hudbou, ktorou nám spoločný čas spríjemnila dychová hudba Hradištanka. Zároveň si záujemci mohli prezrieť expozíciu nášho regionálneho múzea v budove bývalej fary, kde ich sprevádzala milým slovom pani starostka Alžbeta Tuková.

Mgr. Mária Schindlerová